

економічного очікування, споживчих настроїв та поточного становища, що цілком відображало бачення економічних агентів щодо перспектив власного розвитку в наявних та прогнозованих макроекономічних умовах. Зокрема, в експертів gfk.com, найвище значення показників індексів економічного очікування, споживчих настроїв та поточного становища були в 2014 р. з подальшою спадною динамікою. Станом на лютий 2019 р. переважали негативні настрої домогосподарств та суб'єктів господарювання до позитивних макроекономічних змін в країні [2].

Отже, аналізуючи грошово-кредитну політику НБУ, можна стверджувати, що вона була далекою від досягнення задекларованої в Конституції стабільності гривні та забезпечення підґрунтя для зниження безробіття і росту ВВП. Характерною рисою її проведення стала практична відсутність позитивного тренду в макроекономічній стабільності країни, що проявилось у зниженні рівня ВВП, зростанні втрат банківської системи, підвищенні частки проблемних кредитів, зниження показника кредитного мультиплікатора, погіршенні економічних та фінансових умов діяльності суб'єктів господарювання, значній відкритій та прихованій інфляції, високих негативних очікуваннях населення, колосальному знеціненні національної грошової одиниці, що в деякій мірі було спричинено й курсом на вільне плавання валюти та використанні інфляційного таргетування в непідготовленій для таких рішень політично, економічно, технічно та фінансово вітчизняній економіці.

Література

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua>
2. Офіційний сайт компанії GfK. URL: <http://www.gfk.com/ukua/rishennja/press-release/cci-jan-2019/>

Богдан Сенів

Тернопільський національний економічний університет

РИЗИКИ У БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

Потреба у кількісній і якісній оцінці величини ризиків банківських установ виникає внаслідок взаємозв'язку між сучасним станом банківської системи і економічним зростанням країни. Однак підтримка цього взаємозв'язку неможливе без уявлення про ризики що виникають у банківській системі.

Складність процесу оцінки банківських ризиків можна визначити за наступними чинниками:

- недосконалістю розроблених нормативних документів за якими можна проводити оцінку ризику;
- недостатністю інформації яку можна отримати від форм звітності;
- відсутністю систематизованої інформації для визначення рівня ризику у банківських установах;
- відсутністю відповідних систем для дистанційного аналізу ризиків у сучасних умовах.

В сучасних умовах є недостатньо висвітленим питання практичного використання підходів дистанційного аналізу з урахуванням специфіки банківської діяльності, створення нових методів оцінки та управління ризиками, що відповідають сучасним вимогам. Для ефективного використання системи оцінки ризиків необхідно враховувати і поточний стан банку чинники які можуть вказувати на коливання та зміну рівня ризику.

Згідно із системою оцінки ризиків існують наступні компоненти визначення параметрів ризику банку:

- кількісний рівень ризику та його коливання, які може бути у банку;
- якісний рівень ризику, його управління, контроль та моніторинг;
- сукупний ризик та чинники, які можуть вплинути на його рівень;
- напрям ризику.

Однією із проблем є керування ризиками як на макро-, так і на мікрорівні.

На рівні банківської системи є інформація про стан і загальний ризик банків, мінімальний розмір капіталу для нових банківських установ, стандарти та нормативи для керування службами внутрішнього контролю і керування ризиками. На мікрорівня – це механізми управління ризиками, внутрішні моделі оцінки і методи керування та інші.

Успішна діяльність банку в цілому значною мірою залежить від обраної концепції управління ризиками. Мета процесу управління банківськими ризиками полягає в їх обмеженні або мінімізації, оскільки повністю уникнути ризиків неможливо.

Однією з найважливіших цілей управління банківськими ризиками є запобігання одноразовим значним по величині збиткам, котрі можуть мати негативні для банку наслідки. З цією метою у ПАТ КБ «ПриватБанк» проводяться розрахунки і розроблена методика проведення стрес-тестування, котра призначена для вимірювання максимальних збитків від різних ризиків, що виникають в умовах глобальних стресів на фінансових ринках. Стрес-тестування не носить імовірнісного характеру настання збитків, оскільки є методикою, заснованою на сценарних підходах, а лише указує на можливість їх настання.

Комплекс дій з ризик-менеджменту повинен забезпечувати такі цілі: ризики повинні бути достатньо зрозумілими для банку, конкретними і

чіткими для прийняття рішення, чіткий взаємозв'язок із очікуваною дохідністю і прийнятим ризиком. Мета управління ризиками повинна сприяти досягненню цілей як клієнтів, так і працівників банківської установи.

Розробка підходів щодо вдосконалення системи управління банківськими ризиками є основним елементом підвищення ефективності банківської діяльності та ефективними шляхами реалізації інноваційної політики у банківських установах.

Зоряна Сороківська

Тернопільський національний економічний університет

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ

Дослідження процесів глобалізації світової економіки посідають одне із ключових місць в працях як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Це пов'язано в першу чергу із важливістю даного процесу в сучасних умовах, і зростанням значущості дослідження основних аспектів даної проблематики не тільки у теоретичному полі, але із точки зору практики. Даний процес охоплює практично усі сфери суспільного життя, це і економіку, політику, соціальну сферу, екологію та безпеку. Глобалізація є основною тенденцією, яка притаманна розвитку сучасної економіки загалом, та фінансового ринку зокрема.

До основних особливостей прояву глобалізації слід віднести:

- інтернаціоналізацію капіталу та посилення конкурентної боротьби на світових ринках;
- залучення національних економік у міжнародний економічний простір;
- лібералізацію торгівлі товарами та послугами, а також ринків капіталів;
- наявність впливу кризових явищ, які виникають в окремому регіоні, та мають потужній вплив на світову економіку;
- появу нових інституційних учасників міжнародних економічних відносин;
- виникнення нових форм ведення економічної діяльності;
- активну діяльність міжнародних економічних інститутів;
- утворення великих транснаціональних корпорацій, які охоплюють як провідні країни, так і країни, що розвиваються;
- вихід ринків капіталів за національні межі;